

7. Standardni kombinacijski moduli

- kombinacijski moduli
- dekoder i demultipleksor
- > multipleksor
- prioritetni koder
- pretvornik koda
- ▶ komparator
- ➤ opis u jeziku VHDL

Kombinacijski moduli

- dekompozicija sustava:
  - identifikacija češće korištenih podsustava/sklopova ~ moduli
  - kombinacijski moduli:
    - izlazi = f(ulazi)
    - ostvarivanje *složenije* (od I, ILI, NE) funkcije
  - tipične izvedbe:
    - MSI i LSI
    - čipovi/dijelovi čipa

Kombinacijski moduli

- općenita podjela kombinacijskih modula:
  - specijalni:
    - ciljano projektirani za zadani sustav
    - optimalna izvedba
  - standardni:
    - "opće namjene" (engl. general purpose)
    - proizvodnja u velikim serijama
       niska cijena
    - široko korištene funkcije
  - univerzalni
    - ~ ostvarivanje proizvoljne Booleove funkcije

Kombinacijski moduli

- ostvarivanje složenijih kombinacijskih funkcija:
  - dekoderi i pretvornici koda
  - sklopovi za odabir podataka
  - koderi
  - komparatori
  - aritmetički moduli

Dekoder

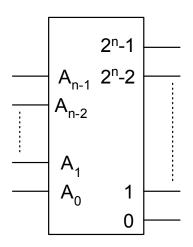
- funkcija dekodiranja
   identificiranje kodne riječi nekog koda
- dekoder
  - ~ aktivan *samo jedan* izlaz, onaj koji "odgovara" narinutoj kodnoj riječi

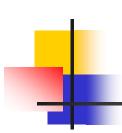
n ulaza $\rightarrow 2^n$ izlaza

$$Z_i = \begin{cases} 1 & \text{za} & i = A_{n-1} \dots A_0 & (\land E = 1) \\ 0 & \text{za} & i \neq A_{n-1} \dots A_0 & (\lor E = 0) \end{cases}$$

dresa>/2
broj adresa>

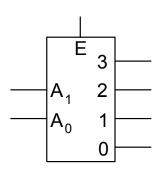
Dekoder

- podjela dekodera:
  - binarni dekoderi:
    - n = 2, 3, 4, ... ulaza $\rightarrow$ "1-od-2ⁿ" izlaza
    - usmjeravanje informacije na jedan od izlaza
  - dekadski dekoderi:
    - n = 4 ulaza $\rightarrow$ "1-od-10" izlaza
    - dekodiranje binarnih kodova za prikaz dekadskih znamenki npr. BCD, XS-3

Primjer: binarni dekoder 2/4

$$\overline{A}_{1}\overline{A}_{0} \equiv 00_{2} = 0_{10}$$
 $\overline{A}_{1}A_{0} \equiv 01_{2} = 1_{10}$
 $A_{1}\overline{A}_{0} \equiv 10_{2} = 2_{10}$
 $A_{1}A_{0} \equiv 11_{2} = 3_{10}$

upravljanje sklopom
 ulaz za omogućavanje
 E (engl. enable)

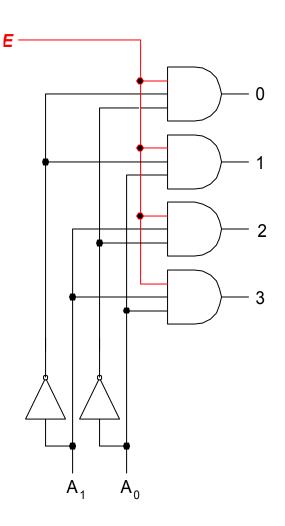
E	A ₁	A ₀	"0"	"1"	"2"	"3"
0	X	X	0	0	0	0
1	0	0	1	0	0	0
1	0	1	0	1	0	0
1	1	0	0	0	1	0
1	1	1	0	0	0	1

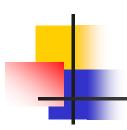

• struktura dekodera 2/4:

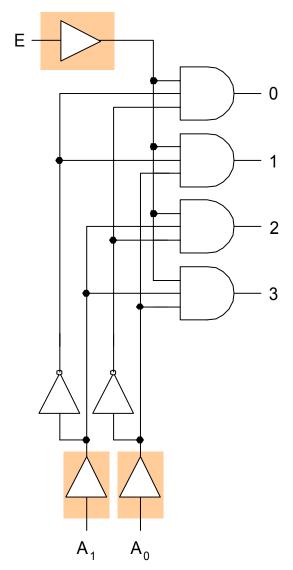
$$\overline{A}_{1}\overline{A}_{0} \equiv 00_{2} = 0_{10}$$
 $\overline{A}_{1}A_{0} \equiv 01_{2} = 1_{10}$
 $A_{1}\overline{A}_{0} \equiv 10_{2} = 2_{10}$
 $A_{1}A_{0} \equiv 11_{2} = 3_{10}$

- stvarna izvedba:
  - ograničiti opterećenje ulazima
  - odvojni sklopovi
     ~ *jedinično* opterećenje
  - funkcijski ekvivalentna izvedba

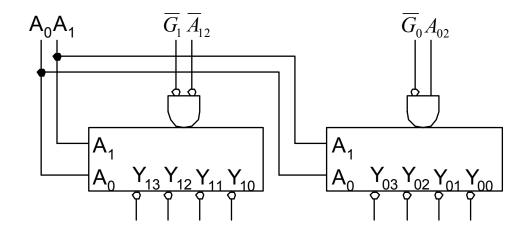

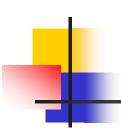

- izvedbe dekodera
  - ~ MSI modul; npr. 74155 (dvostruki četveroizlazni)
    - zajedničke adrese A₁, A₀
    - oznake:

 $\overline{G}_1, \overline{G}_0$: ulazi za omogućavanje

• dekoder 3-bitnih riječi: $A_{02} = \overline{A}_{12} = A_2$

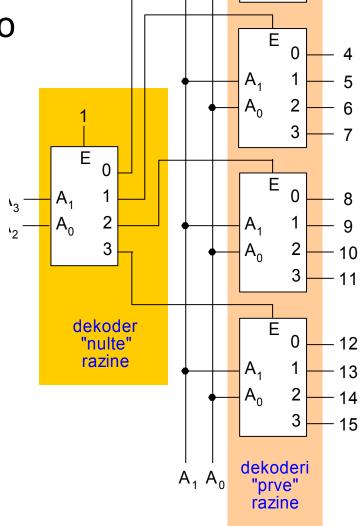

- dekoderi s većim (n > 16) brojem izlaza:
  - izvedba jednim modulom *nepraktična* ~ presloženi MSI modul
  - radije kaskadiranje
     ~ dekodersko stablo (engl. decoder tree):
    - općenita metoda
    - vrijedi za proizvoljno složeni modul; npr. izvedba dekodera sklopovima I

Primjer: dekoder 4/16 kao dekodersko stablo

<u>-</u>	A_3	A_2	$\mathbf{A}_1$	A_0	
D^0 .	0	0 1	0 0 1 1	$ \begin{array}{c} A_0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{array} $	D_0^1
	0	1	1	0 1 0 1	D_1^1
	1	0	0 0 1 1	0 1 0 1	D_2^1
·	1	1	0 0 1 1	0 1 0 1	D_3^1

- 0

 A_1

Ostvarivanje funkcija dekoderom

- zapažanje:
  - izlazi dekodera = potpuno dekodirane kodne riječi
     mintermi

$$\overline{A}_1 \overline{A}_0 \equiv 00_2 = 0_{10}$$
 $\overline{A}_1 A_0 \equiv 01_2 = 1_{10}$
 $A_1 \overline{A}_0 \equiv 10_2 = 2_{10}$
 $A_1 A_0 \equiv 11_2 = 3_{10}$

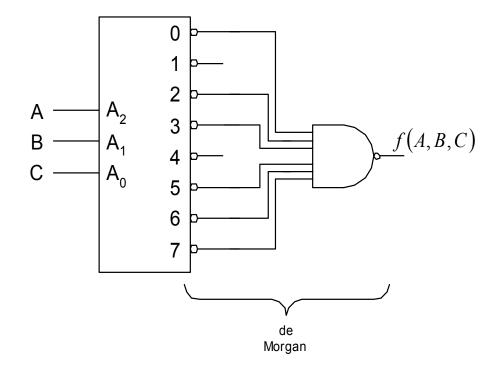
- ostvarivanje logičkih funkcija dekoderom:
  - funkcija u kanonskom disjunktivnom obliku
  - "pokupiti" (funkcija ILI) izlaze koji odgovaraju mintermima zastupljenim u definiciji funkcije

Ostvarivanje funkcija dekoderom

Primjer:
$$f(A, B, C) = \sum m(0,2,3,5,6,7)$$

- f(A, B, C) → dekoder 3/8
- uočiti: ILI°I = (NI°NE)°I

Dekadski dekoder

- dekodiranje koda s N < 2ⁿ
  - ~ "nepotpuno" dekodiranje
    - broj izlaza < 2^{broj ulaza}
    - tipični slučaj
      - ~ dekodiranje binarno kodiranih dekadskih znamenki
        - BCD
        - XS-3
        - 2421
        - itd.

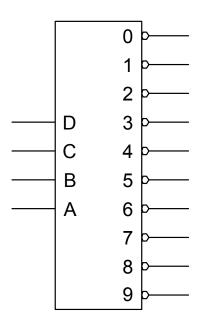
Dekadski dekoder

Primjer: BCD-dekadski dekoder 7442

- oznake: D ~ najviša težina (2³)
- izlazi invertirani:
   zgodno kod kombiniranja sklopova
- uzorci 0 i 1 koji nisu kodne riječi:
  - ne prepoznaju se!
  - minimizacija sklopa
- varijante:

7443: XS-3

7444: XS-3 Gray

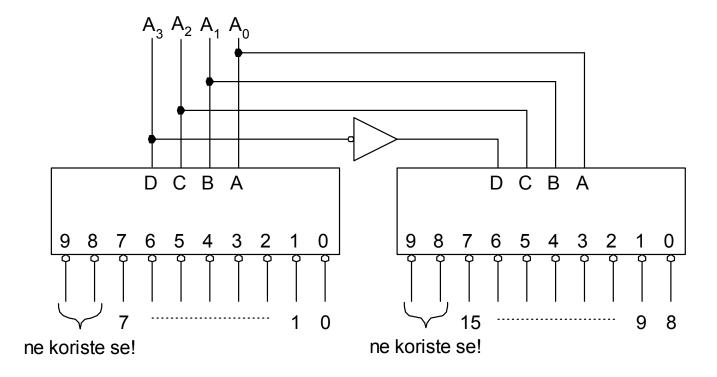

Dekadski dekoder

Primjer: izvedba dekodera "1-od-16" od dva 7442:

D: odabir jednog od dva dekodera 1/8

Demultipleksor

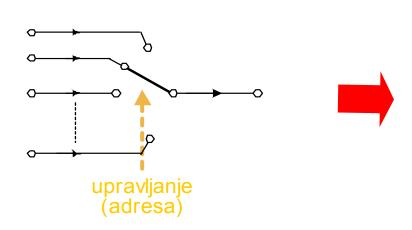
- demultipleksor:
  - ulaz za omogućavanje dekodera
     raza za podatke
  - "usmjeravanje"/"raspodjela" ulaza na odabrani izlaz
     "demultipleksiranje"

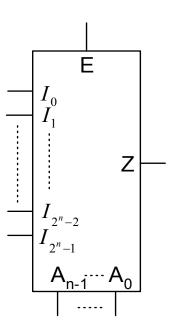
A ₁	A_0	"0"	"1"	"2"	"3"			
0	0	Е	0	0	0		0	
0	1	0	Е	0	0	E	2	
1	0	0	0	E	0		3 -	
1	1	0	0	0	Е	A_1	$\mathbf{A}_{0}$	
			•		•	upravljanje (adresa)		

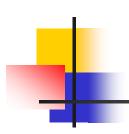

- multipleksor:
  - odabir podataka~ "multipleksiranje"
  - funkcija *upravljane preklopke*:

$$Z_i = \begin{cases} I_i & \text{za} & i = A_{n-1} \dots A_0 & (\land E = 1) \\ 0 & \text{za} & E = 0 \end{cases}$$

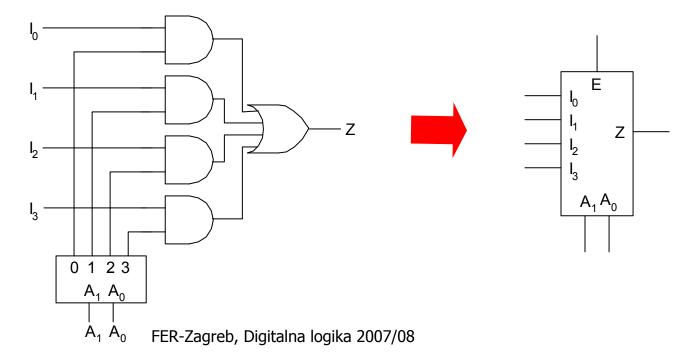

Primjer: multipleksor 4/1

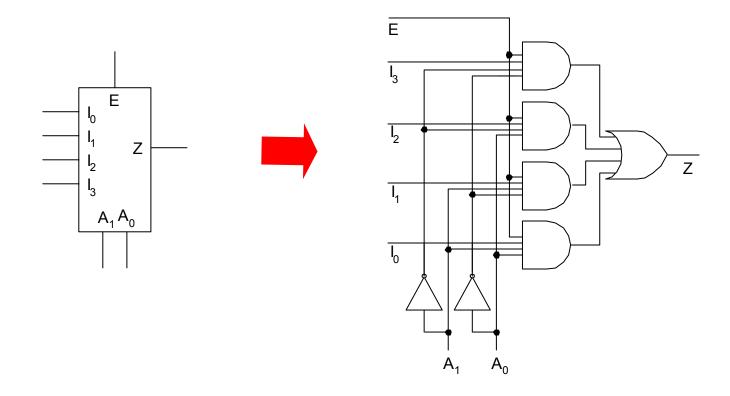
- adrese se dekodiraju
- izlazi iz dekodera koincidiraju s ulazima I_i
   propuštaju samo jedan od ulaza na izlazni ILI sklop

Е	A ₁	A_0	Z
0	X	Χ	0
1	0	0	I ₀
1	0	1	l ₁
1	1	0	l ₂
1	1	1	l ₃

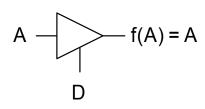
- funkcija I je *asocijativna*
  - ~ "grupirati" I sklopove iz dekodera i koncidenciju

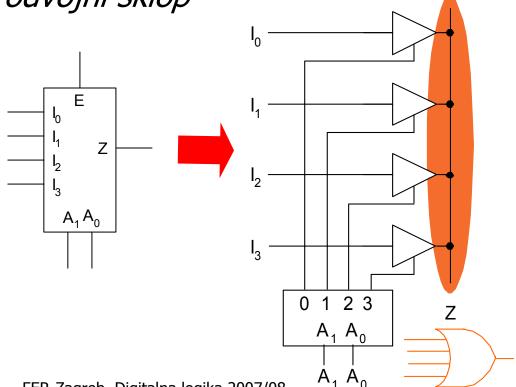

- izvedba funkcije multipleksiranja na sabirničkoj liniji:
  - izlazni ILI → "upravljani spojeni ILI"
     ~ samo jedan sklop definira vrijednost V/N
  - sklopovi s tri stanja upravljani izlazima iz dekodera

• (upravljani) *odvojni sklop*

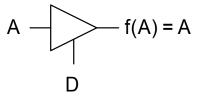

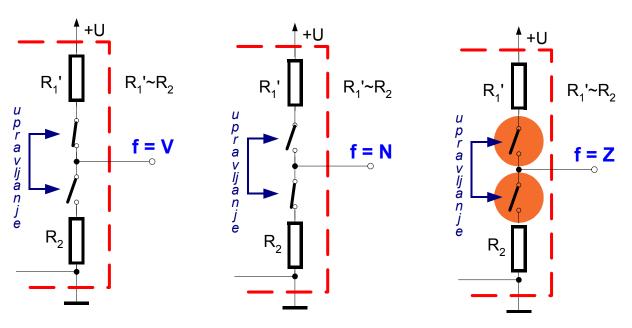
D	А	f
0	Χ	Z
1	0	0
1	1	1

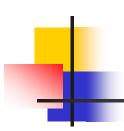

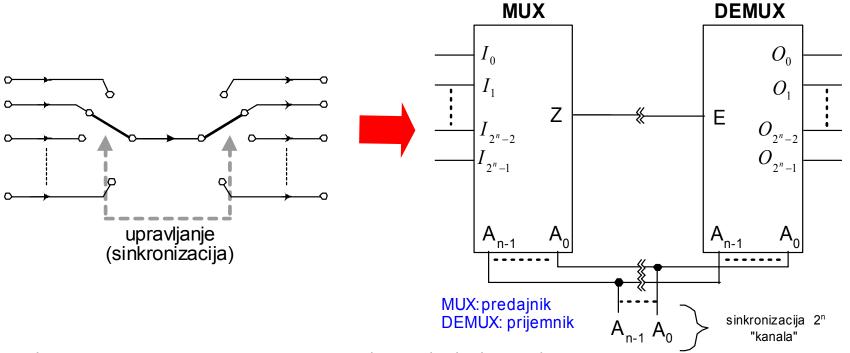
- (upravljani) odvojni sklop $\rightarrow$ izlaz *s tri stanja*
  - visoko (V)
  - nisko (N)
  - "stanje visoke impedancije" (Z)
     ~ obje izlazne sklopke isključene:
     nema pritezanja ni prema V, a niti prema N

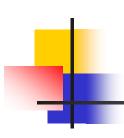

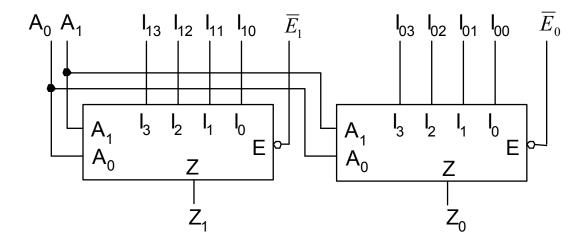

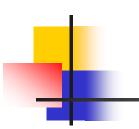
- funkcija multipleksiranja:
  - ~ višestruko iskorištenje spojnih puteva
    - prijenos različitih podataka istim fizičkim spojnim putem
       "više logičkih kanala preko jedne fizičke linije"
    - vremenska podjela (vremenski multipleks)

- izvedbe multipleksora
  - ~ MSI modul; npr. 74153 (dvostruki četveroulazni)
    - zajedničke adrese A₁, A₀
    - *izdvojeni* ulazi za omogućavanje: $\overline{E_1}, \overline{E_0}$

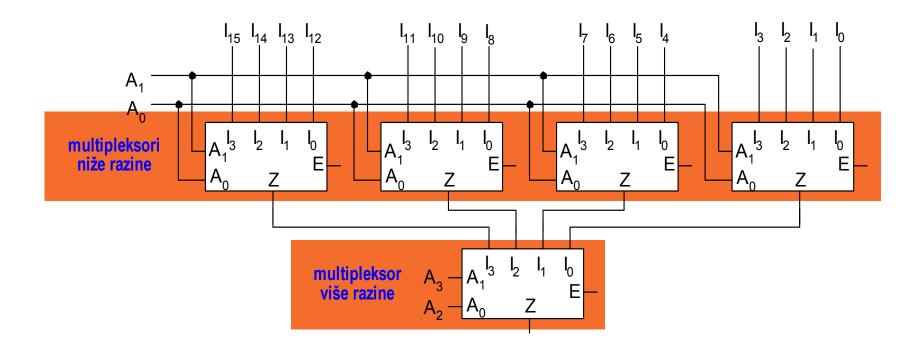

- multipleksori s većim (n > 16) brojem ulaza:
  - izvedba jednim modulom *nepraktična* ~ presloženi MSI modul
  - radije kaskadiranje
     multipleksorsko stablo (engl. multiplexer tree)
  - izgradnja multipleksorskog stabla:
    - podjela tablice definicije funkcija u podtablice
       ulazi u MUX više razine
    - varijable viših težina na MUX "više razine"

Primjer: multipleksor 16/1 kao multipleksorsko stablo

- ostvarivanje logičkih funkcija multipleksorom:
  - funkcija multipleksiranja:
     m_i: minterm predstavlja adresu

$$Z = \sum_{i=0}^{2^n - 1} I_i \cdot m_i$$

 definicija funkcije od n varijabli u kanonskom disjunktivnom obliku :

$$f(x_{n-1},...,x_0) = \sum_{i=0}^{2^n-1} \alpha_i \cdot m_i$$

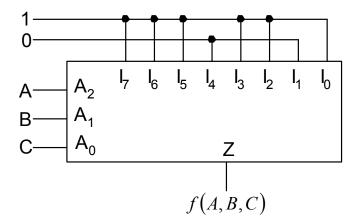
• pridruživanje: $\forall A_i = x_i, I_i = \alpha_i \Rightarrow Z = f(x_{n-1}, ..., x_0)$

Primjer: ostvarivanje funkcije tri varijable

$$f(A,B,C) = \sum m(0,2,3,5,6,7)$$

- "simulacija rada permanentne memorije (ROM)"
- neefikasno! (∀ m_i ∃ I_i)

- rješenje trivijalnim rezidualnim funkcijama
   ~ efikasnije rješenje:
  - za $f(x_{n-1},...,x_0)$ MUX s n-1 adresa ~ 2^{n-1} "informacijskih" ulaza
  - na ulaze MUX dovoditi funkcije varijable *najmanje* težine:

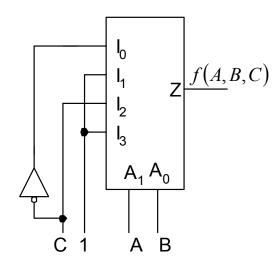
$$\varphi(x_0) = \{0,1,x_0,\overline{x}_0\}$$

- 2ⁿ⁻¹ informacijskih ulaza
   2ⁿ⁻¹ funkcija ostatka, *rezidualnih funkcija*
- rezidualne funkcije od jedne varijable
   trivijalne rezidualne funkcije

Primjer:
$$f(A,B,C) = \sum m(0,2,3,5,6,7)$$

$\mathbf{A}_1$	A_0	G	ADRESIRANI		f
A	В	C	ULAZ		
0	0	0	Ι.	1	$\overline{C}$
0	0	1	I_0	0	
0	1	0	ī.	1	1
0	1	1	1]	1	1
1	0	0	ī.	0	C
1	0	1	I_2	1	
1	1	0	Τ.	1	1
1	1	1	I_3	1	1

- rješenje netrivijalnim rezidualnim funkcijama:
  - "netrivijalne" rezidualne funkcije (>1 varijable)
     obično presloženo rješenje
  - (također) kanonski oblik funkcije
     ~ nema minimizacije
  - pojednostavljivanje rješenja
    - odabir prikladnog pridruživanja varijabli adresnim ulazima

Primjer:
$$f(A, B, C, D, E) = \sum m(0,1,2,5,6,8,13,14,15,16,21,26,28,30,31)$$

- ostvarenje 16-ulaznim MUX
  - ~ standardno rješenje trivijalnim rezidualnim funkcijama
- ostvarenje 8-ulaznim MUX
  - ~ rezidualne funkcije od 2 varijable

ostvarenje 8-ulaznim MUX
 rezidualne funkcije od 2 varijable

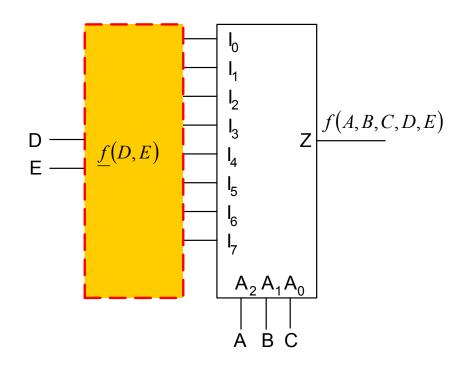
$$f(A, B, C, D, E) = \sum m(0,1,2,5,6,8,13,14,15,16,21,26,28,30,31)$$

DE										ABC
		000	010	110	100	001	011	111	101	
	00		1		1			1		
	01	1				1	1		1	
	11						1	$\bigcap$ 1		
	10	$\bigcap$		1		1	1	1		
		I_0	I_2	I_6	I_4	I_1	I_3	I_7	I_5	

• ostvarenje 8-ulaznim MUX ~ rezidualne funkcije od 2 varijable: $ABC \to A_2A_1A_0$ $f(A,B,C,D,E) = \sum m(0,1,2,5,6,8,13,14,15,16,21,26,28,30,31)$

i	<u>A</u>	<u>B</u>	$\frac{C}{\Delta}$	$f_{res} = I_i$
	A_2	$\mathbf{A}_1$	A_0	
0	0	0	0	$\overline{DE}$
1	0	0	1	$D \oplus E$
2	0	1	0	$\overline{D}\overline{E}$
3	0	1	1	D + E
4	1	0	0	$\overline{D}\overline{E}$
5	1	0	1	$\overline{D}E$
6	1	1	0	$D\overline{E}$
7	1	1	1	$D + \overline{E}$

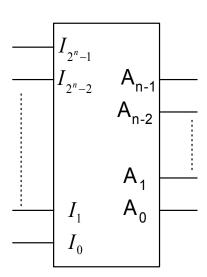
Prioritetni koder

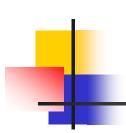
- funkcija kodiranja
   ~ generiranje binarne kodne riječi nekog koda
- koder
  - $\sim$ aktivan samo jedan ulaz (npr. $I_i = 1$)

 2^n ulaza $\rightarrow n$ izlaza

tipična oznaka:

2^{<brownian}/<brownian>/
adresa>/

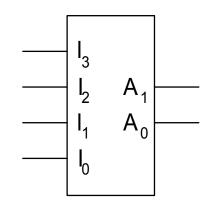

Prioritetni koder

Primjer: koder 4/2

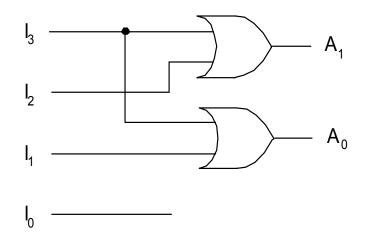
- ograničenje: uzorci ulaza s više 1 ne mogu se pojaviti
- simbol "0" ($\sim I_0$) daje $A_1A_0 = 00$ $\sim$ ne utječe!

l 3	l ₂	I ₁	I ₀	A ₁	Ao
0	0	0	1	0	0
0	0	1	0	0	1
0	1	0	0	1	0
1	0	0	0	1	1

$$A_1 = I_3 + I_2$$
$$A_0 = I_3 + I_1$$

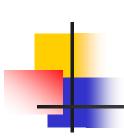

Prioritetni koder

- prioritetni koder (engl. priority encoder)
  - ~ rješenje problema više aktivnih ulaza
    - djeluje ulaz najvišeg prioriteta
    - svi ulazi = 0 ?
      - ~ poseban izlaz:

 $y = if I_3 or I_2 or I_1 or I_0 then 1 else 0$

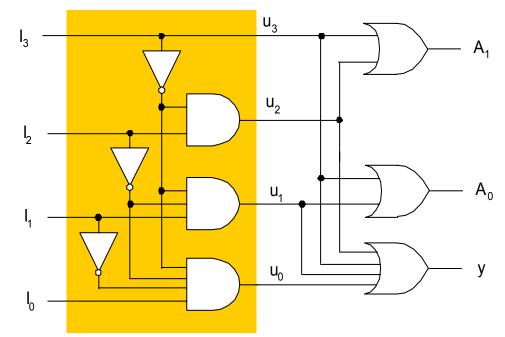
I ₃	l ₂	I ₁	I ₀	A ₁	A ₀	у
0	0	0	0	Х	Х	0
0	0	0	1	0	0	1
0	0	1	Х	0	1	1
0	1	Х	Х	1	0	1
1	Х	Х	Х	1	1	1

Prioritetni koder

Primjer: prioritetni koder 4/2 [Brown i Vranešić, 2000]

I ₃	l ₂	I ₁	I ₀	A ₁	Ao	у
0	0	0	0	Х	Х	0
0	0	0	1	0	0	1
0	0	1	Х	0	1	1
0	1	Х	Х	1	0	1
1	Х	Х	Х	1	1	1

$$u_3 = I_3$$

$$I_3 = I_3$$

 $y = u_3 + u_2 + u_1 + u_0$

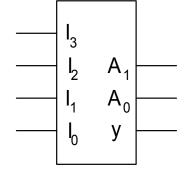
$$u_{2} = I_{3} \cdot I_{2}$$

$$u_{1} = \overline{I_{3}} \cdot \overline{I_{2}} \cdot I_{1} \implies A$$

$$u_{0} = \overline{I_{3}} \cdot \overline{I_{2}} \cdot \overline{I_{1}} \cdot I_{0}$$

$$A_1 = u_3 + u_2$$

$$A_0 = u_3 + u_1$$

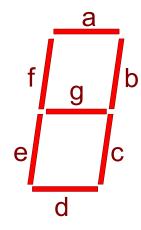

- pretvornik koda (engl. code converter):
  - pretvorba kodnih riječi dvaju različitih kodova
  - isti princip kao kod dekodera i kodera:
    - dekoder
      - $\sim$ kodna riječ $\rightarrow$ 1 aktivni izlaz
    - koder
      - ~ 1 aktivni ulaz → kodna riječ
  - različiti tipovi MSI modula
    - + mogućnost *kaskadiranja* (2-dimenzijske strukture)

Primjer: pretvornik BCD koda u 7-segmentni

- vrlo raširena primjena~ prikaz BCD znamenki
- element za prikaz
  - ~ 7-segmentni prikaz (engl. 7-segment display)

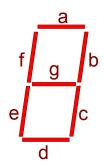

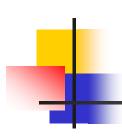

tablica pretvorbe BCD u 7-segmentni kod

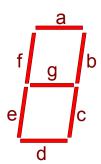

	D 3	D_2	D_1	D_0							
	23	22	21	20	а	b	C	d	е	f	g
	8	4	2	1							
0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0
1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
2	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1
3	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1
4	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1
5	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
6	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1
7	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
8	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
9	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1

napisati minimalne izraze za a, b, ..., g

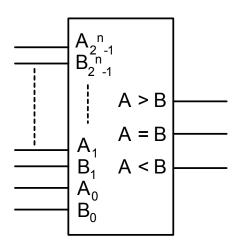
- nacrtati sklop
- napisati VHDL ponašajni i strukturni model
- ponoviti sve za pretvornik heksadekadskih brojeva u 7-segmentni kod

Komparator

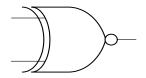
- komparator
  - ~ sklop za usporedbu dva *n*-bitna broja (npr. A i B)
    - obično cijeli brojevi bez predznaka
    - mogućnosti:
      - A = B
      - A > B
      - A < B
    - MSI modul
      - ~ 4-bitni
        - + mogućnost kaskadiranja

Komparator

- izgradnja komparatora (jedna mogućnost):
  - usporedba po bitovima~ sklop EX-NILI

- izlaz A = B
   ~ I funkcija usporedbi po bitovima
- izlaz A > B
  - ~ dominira prvi bit sa svojstvom $A_i > B_i$ (počev od bita najviše težine)
- izlaz A < B
   not ((A_i > B_i) or (A = B))

Komparator

Primjer: 4-bitni komparator

- usporedba po bitovima: $u_i = a_i \oplus b_i$, i = 0,...,3
- izlaz A = B: "A = B"= $u_3 \cdot u_2 \cdot u_1 \cdot u_0$
- izlaz A > B
  - $\sim$ *rekurzivno* utvrđivanje $a_i > b_i$, od bita najviše težine:

$$"a_{3} > b_{3}" = a_{3} \cdot \overline{b_{3}}$$

$$"a_{2} > b_{2}" = a_{2} \cdot \overline{b_{2}} \cdot u_{3}$$

$$"a_{1} > b_{1}" = a_{1} \cdot \overline{b_{1}} \cdot u_{3} \cdot u_{2}$$

$$"a_{0} > b_{0}" = a_{0} \cdot \overline{b_{0}} \cdot u_{3} \cdot u_{2} \cdot u_{1}$$

$$"A > B" = "a_{3} > b_{3}" + "a_{2} > b_{2}"$$

$$+"a_{1} > b_{1}" + "a_{0} > b_{0}"$$

• izlaz A < B: " $A < B'' = \overline{"A = B'' + "A > B"}$

Opis dekodera u jeziku VHDL

VHDL ponašajni model binarnog dekodera 2/4

```
library ieee;
use ieee.std logic 1164.all;
entity dekoder24e is
 port (d: out std logic vector(0 to 3);
        a: in std logic vector(1 downto 0);
        e: in std logic);
end dekoder24e;
architecture ponasajna of dekoder24e is
begin
  process (a,e)
 begin
    if(e = '0')
      then d <= "0000";
      else case a is
             when "00" => d <= "1000";
             when "01" => d <= "0100";
             when "10" => d <= "0010";
             when "11" => d <= "0001";
             when others => d <= "0000";
           end case;
    end if;
  end process;
end ponasajna;
```


Opis dekodera u jeziku VHDL

 VHDL strukturni model binarnog dekodera 2/4

```
library ieee;
use ieee.std logic 1164.all;
entity dekoder24e is
 port (d: out std logic vector(0 to 3);
        a: in std logic vector(1 downto 0);
        e: in std logic);
end dekoder24e;
architecture strukturna of dekoder24e is
  signal al komplement, a0 komplement: std logic;
 begin
    sklop1: entity work.sklopNOT port map (a(1),a1 komplement);
    sklop2: entity work.sklopNOT port map (a(0),a0 komplement);
    sklop3: entity work.sklopAND3 port map (e,al komplement,a0 komplement,d(0));
    sklop4: entity work.sklopAND3 port map (e,al komplement,a(0),d(1));
    sklop5: entity work.sklopAND3 port map (e,a(1),a0 komplement,d(2));
    sklop6: entity work.sklopAND3 port map (e,a(1),a(0),d(3));
end strukturna;
```


Opis dekodera u jeziku VHDL

 VHDL strukturni model dekoderskog stabla 4/16

```
library ieee;
use ieee.std logic 1164.all;
entity dekoder416e is
                                                              dekoder
 port (d: out std logic vector(0 to 15);
                                                               "nulte"
                                                               razine
        a: in std logic vector(3 downto 0);
        e: in std logic);
end dekoder416e;
                                                                          "prve'
architecture strukturna of dekoder416e is
  signal e tmp: std logic vector(0 to 3);
 begin
    sklop1: entity work.dekoder24e port map (e tmp, a(3 downto 2), e);
    sklop2: entity work.dekoder24e port map (d(0 to 3), a(1 downto 0), e tmp(0));
    sklop3: entity work.dekoder24e port map (d(4 to 7), a(1 downto 0), e tmp(1));
    sklop4: entity work.dekoder24e port map (d(8 to 11), a(1 downto 0), e tmp(2));
    sklop5: entity work.dekoder24e port map (d(12 to 15), a(1 downto 0), e tmp(3));
end strukturna;
```

Ε

Opis multipleksora u jeziku VHDL

VHDL ponašajni model multipleksora 4/1

```
entity mux41e is
  port (i: in std logic vector(0 to 3);
        a: in std logic vector(1 downto 0);
        e: in std logic;
        z: out std logic);
end mux41e;
architecture ponasajna of mux41e is
begin
  process (i,a,e)
  begin
    if(e = '0')
      then z <= '0';
      else
        case a is
          when "00" => z <= i(0);
          when "01" => z <= i(1);
          when "10" => z \le i(2);
          when "11" => z \le i(3);
          when others => z <= '0';
        end case;
    end if;
  end process;
end ponasajna;
```


Opis multipleksora u jeziku VHDL

VHDL strukturni model multipleksora 4/1

```
entity mux41e is
 port (i: in std logic vector(0 to 3);
        a: in std logic vector(1 downto 0);
        e: in std logic;
        z: out std logic);
end mux41e;
architecture strukturna of mux41e is
  signal a1 komplement, a0 komplement: std logic;
  signal rez: std logic vector(0 to 3);
 begin
   sklop1: entity work.sklopNOT port map (a(1),a1 komplement);
  sklop2: entity work.sklopNOT port map (a(0),a0 komplement);
  sklop3: entity work.sklopAND4 port map (e,a1 komplement,a0 komplement,i(0),rez(0));
   sklop4: entity work.sklopAND4 port map (e,al komplement,a(0),i(1),rez(1));
  sklop5: entity work.sklopAND4 port map (e,a(1),a0 komplement,i(2),rez(2));
  sklop6: entity work.sklopAND4 port map (e,a(1),a(0),i(3),rez(3));
   sklop7: entity work.sklopOR4 port map (rez(0), rez(1), rez(2), rez(3), z);
end strukturna:
```


Opis multipleksora u jeziku VHDL

 VHDL strukturni model multipleksorskog stabla 16/1:

```
library ieee;
use ieee.std logic 1164.all;
entity mux161e is
 port (i: in std logic vector(0 to 16);
        a: in std logic vector(3 downto 0);
        e: in std logic;
        z: out std logic);
end mux161e;
architecture strukturna of mux161e is
  signal rez: std logic vector(0 to 3);
  begin
    sklop1: entity work.mux41e port map (i(0 to 3),a(1 to 0),e,rez(0));
    sklop2: entity work.mux41e port map (i(4 to 7),a(1 to 0),e,rez(1));
    sklop3: entity work.mux41e port map (i(8 to 11),a(1 to 0),e,rez(2));
    sklop4: entity work.mux41e port map (i(12 \text{ to } 15), a(1 \text{ to } 0), e, rez(3));
    sklop5: entity work.mux41e port map (rez(0 to 3),a(3 to 1),e,z);
end strukturna;
```


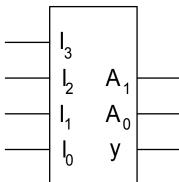
Opis prioritetnog kodera u jeziku VHDL

VHDL ponašajni model prioritetnog kodera 2/4

```
library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;

entity priorityEncoder is
  port (I: in std_logic_vector(3 downto 0);
        A: out std_logic_vector(1 downto 0);
        y: out std_logic);
end priorityEncoder;

architecture ponasajna of priorityEncoder is
  begin
    A <= "11" when I(3)='1' else "10"
        when I(2)='1' else "01"
        when I(1)='1' else "00";
    y <= '0' when I="0000" else '1';
end ponasajna;</pre>
```

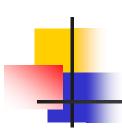

Opis prioritetnog kodera u jeziku VHDL

VHDL strukturni model prioritetnog kodera 2/4

```
library ieee;
use ieee.std logic 1164.all;
entity priorityEncoder is
 port (I: in std logic vector(3 downto 0);
        A: out std logic vector(1 downto 0);
        y: out std logic );
  end priorityEncoder;
architecture strukturna of priorityEncoder is
  signal n3, n2, n1, u3, u2, u1, u0: std logic;
 begin
    sklop1: entity work.sklopNOT
                                  port map (I(3),n3);
    sklop2: entity work.sklopNOT
                                  port map (I(2),n2);
    sklop3: entity work.sklopNOT
                                  port map (I(1), n1);
    u3 <= I(3);
    sklop4: entity work.sklopAND2 port map (n3,I(2),u2);
    sklop5: entity work.sklopAND3 port map (n3,n2,I(1),u1);
    sklop6: entity work.sklopAND4 port map (n3,n2,n1,I(0),u0);
    sklop7: entity work.sklopOR2
                                  port map (u3,u2,A(1));
    sklop8: entity work.sklopOR3 port map (u3,u2,u1,A(0));
    sklop9: entity work.sklopOR4
                                  port map (u3,u2,u1,u0,y);
end strukturna;
```


Opis komparatora u jeziku VHDL

- nacrtati sklop 4-bitnog komparatora
- napisati tablicu kombinacija
- napisati VHDL ponašajni model sklopa
- napisati VHDL strukturni model sklopa

